

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – III. razred

Za školsko natjecanje u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Društveni razvoj i društvene promjene u hrvatskim zemljama u Habsburškoj Monarhiji tijekom 18. stoljeća: utjecaj prosvijećenog apsolutizma i teritorijalnih promjena na razvoj društva.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do sredine 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • tumači društvene promjene u Habsburškoj Monarhiji u 18. stoljeću; • uspoređuje društveni razvoj prema građanskom društvu na europskome i hrvatskome prostor.
Utjecaji prosvjetiteljstva na razvoj ekonomskih teorija i gospodarski razvoj Europe i hrvatskih zemalja.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.3.1. Učenik prosuđuje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18. do sredine 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • povezuje gospodarske promjene u doba prosvijećenog apsolutizma na prostorima hrvatskih zemalja s kontekstom gospodarskoga razvoja Habsburške Monarhije.
Utjecaj ideja prosvjetiteljstva na hrvatske prostore.	Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje	POV SŠ E.3.1. Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce i umjetničke stilove u svijetu, Europi i Hrvatskoj od 18. stoljeća do sredine 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • prosuđuje utjecaj filozofskih teorija 18. i 19. stoljeća na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva.

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – III. razred

Za županijsko natjecanje u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Politički razvoj velikih europskih država u 18. stoljeću. Uloga Vojne krajine u habsburškim ratovima 18. stoljeća.	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta i ratova u Europi kao i u hrvatskim zemljama u 18. stoljeću.	Učenik u ispitu znanja: • uspoređuje političke odnose u Europi te uzroke i posljedice ratnih sukoba u 18. stoljeću.
Od revolucije prema građanskom društvu: transformacija staleških društava prema građanskom društvu i stvaranje modernih nacija.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • uspoređuje društveni razvoj prema građanskom društvu na europskome i hrvatskome prostoru s posebnim osvrtom na usporedbu društva Vojne krajine s društvom Banske Hrvatske.
Utjecaj društvenoga razvoja i obrazovanja na razvoj znanosti od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.3.1. Učenik prosuđuje povezanost industrijskih revolucija, znanosti i obrazovanja s razvojem nacija i nacionalizama.	Učenik u ispitu znanja: • analizira utjecaj razvoja nacionalnih država na izgradnju sustava obrazovanja.

DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – III. razred
Za državno natjecanje u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat)
zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-
obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Doba nacija: modeli nacionalnih integracija i hrvatske zemlje u kontekstu političkih ideologija i koncepcija preustroja Habsburške Monarhije (centralizam, dualizam, trijalizam, federalizam).	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.2. Učenik klasificira modele i različite koncepte nacionalnih integracija u Europi i na prostoru hrvatskih zemalja.	Učenik u ispitu znanja: • izdvaja uzroke i posljedice nacionalnih pokreta i ideologija u Europi i u hrvatskim zemljama; • klasificira različite koncepte nacionalnih integracija u svijetu i u hrvatskim zemljama.
Od kolonijalizma do imperijalizma: Uzroci i tijek Prvoga svjetskog rata te položaj hrvatskih zemalja na početku 20. stoljeća.	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća	Učenik u ispitu znanja: • tumači međunarodne odnose, imperijalističku politiku i Prvi svjetski rat te njihove posljedice na hrvatske zemlje.
Klasicizam, romantizam, impresionizam, moderna i secesija na hrvatskim prostorima.	Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje	POV SŠ E.3.1. Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce i umjetničke stilove u svijetu, Europi i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja • istražuje primjere filozofskih pravaca i umjetničkih stilova u modernom dobu.

Dodatna literatura:

Ravančić, Gordan, Barić, Nikica, Radelić, Zdenko, *Povijest Hrvata*, svezak 2: 19. i 20. stoljeće. Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2023. str. 155-191 i str. 195-215.